

WOONWIJZER

22 appartementen Noordhoekring Tilburg

Adres

Noordhoekring 85 tm 89-17

We hebben dit boekje met zorg gemaakt. Je kunt geen rechten ontlenen aan de inhoud. Scan de QR-code voor de digitale versie van deze woonwijzer en een **instructiefilmpje** of ga naar www.tiwos.nl/woonwijzers.

tiwos
tilburgse woonstichting

Thuis in de buurt

Tips om soepel te verhuizen

Meld je aan bij een elektriciteitsleverancier

Sluit tijdig een contract af met een elektriciteitsleverancier naar keuze. En spreek af dat het moment van energielevering het moment is waarop je de sleutels krijgt. Geef bij je aanmelding de volgende informatie door:

- ➔ Het aantal personen in je gezin.
- ➔ Dat je in een energiezuinige woning zonder gas gaat wonen.
- ➔ De ingangsdatum van je huurcontract

Het gebouw heeft een collectieve verwarming. Je betaalt maandelijks een voorschot aan Tiwos. Aan het eind van het jaar krijg je een afrekening op basis van je verbruik, gemeten door ASG.

Meld je aan bij Brabant Water

Brabant Water levert het water in je woning. Meld je alvast aan via het formulier op www.brabantwater.nl en geef je verhuizing door. Bij ontvangst van de sleutels kun je de meterstand doorgeven.

TV en internet

Je woning heeft glasvezel. Om hiervan gebruik te maken, heb je een provider nodig. Vergelijk aanbieders en meld je aan. Dat kan bijvoorbeeld via www.providercheck.nl.

Heb je al een huurwoning? Zeg dan op tijd je huur op

Houd rekening met de opzegtermijn en de tijd die je nodig hebt om te verhuizen en klussen in je nieuwe woning. Houd rekening met dubbele huurkosten.

Sluit een inboedelverzekering af

We adviseren een inboedelverzekering. Deze dekt schade aan je spullen, bijvoorbeeld bij lekkage die je vloer beschadigt. Heb je al een verzekering? Geef dan je adreswijziging op tijd door.

Geef je nieuwe adres door aan de gemeente Tilburg

Meld je verhuizing bij de gemeente. Dat kan eenvoudig online via www.tilburg.nl/inwoners/verhuizen-verbouwen/verhuizing-doorgeven. Doe dit zo snel mogelijk.

Gefeliciteerd!

Je hebt de sleutel gekregen van je appartement. Een fijn, mooi en vooral duurzaam en energiezuinig appartement aan de Noordhoekring in Tilburg. Met deze keuze ga je voor comfortabel én milieuvriendelijk wonen. Wonen in een energiezuinige woning is net een beetje anders. Zeker in het begin kan dat even wennen zijn. Deze woonwijzer helpt je op weg.

In dit boekje lees je:

- ➔ waar en hoe je vragen kunt stellen;
- ➔ meer over wonen in een woning van hout;
- ➔ wat de bijzonderheden in je woning zijn;
- ➔ welke overige zaken belangrijk zijn;
- ➔ wat wonen in een nieuwbouwwoning betekent;
- ➔ hoe je je energierekening zo laag mogelijk houdt;
- ➔ hoe je je woning schoon, heel en veilig houdt;
- ➔ veelgestelde vragen;
- ➔ wanneer je contact met Tiwos moet opnemen.

Gebruik de QR-codes voor handige instructiefilmpjes

Op de voorkant en in dit boekje staan QR-codes. Dat zijn vierkante plaatjes die je met je telefoon of tablet kunt scannen. Open de camera en richt die op de code. Je ziet dan een link in beeld. Tik op die link en het bijbehorende filmpje opent vanzelf in je browser.

Wat betekenen de drie symbolen in het boekje

Door het gehele boekje staan diverse tips. Deze kan je gemakkelijk vinden: ze staan bij het symbool met het lampje.

Ook zijn er voor jou als bewoners wat taken te doen die horen bij het wonen in dit appartement. De belangrijkste staan achter het symbool met het takenlijstje.

Om wonen in je woning veilig te houden, zijn er een aantal dingen waar je echt op moet letten. Lees daarvoor de tekst bij het uitroepteken.

Waar en hoe kun je vragen stellen?

Bel ons

Je kunt ons telefonisch bereiken van maandag tot en met donderdag van 9.00-17.00 uur en op vrijdag van 9.00-12.30 uur op (013) 549 08 90. Ons Serviceteam beantwoordt graag al je vragen. Heeft je reparatie spoed? Buiten kantooortijd bel je met (013) 549 07 00. Blijf aan de lijn, dan word je automatisch doorgeschakeld.

Overige nummers:

- ➔ Glasschade (013) 549 08 10
- ➔ Rioolontstopping (013) 549 08 11
- ➔ Cv-onderhoud/warm water (013) 549 08 12

Mail ons

Stuur een bericht naar email@tiwos.nl. Vergeet niet om je naam, adres en telefoonnummer te vermelden. Wij kunnen dan snel met je bericht aan de slag.

Kom langs op kantoor

Ons kantoor is geopend van maandag tot en met donderdag van 9.00 tot 17.00 uur en op vrijdag van 9.00 tot 12.30 uur. Je vindt ons aan de Stationsstraat 24, 5038 ED in Tilburg.

Website

Veel informatie vind je op www.tiwos.nl. Hier kan je ook een reparatieverzoek indienen. Ga naar www.tiwos.nl/ik-huur/reparatie-en-onderhoud/reparatieverzoek of scan de QR-code.

Wonen in een woning van hout

Je appartement is goed geïsoleerd en heeft slimme systemen voor ventilatie, verwarming en een beetje koeling. Daarmee bespaar je energie – als je ze goed gebruikt. Maar hoe doe je dat precies? En waar let je op?

Je appartement is van hout

Je appartement is grotendeels gebouwd van hout. Wat merk jij daarvan? Hout is een duurzaam bouw materiaal en goed voor het klimaat. Maar het voelt ook anders dan beton of steen.

Een prettig binnenklimaat

Veel mensen vinden een houten woning 'zachter' aanvoelen. Dat komt omdat hout geluid dempt. Hout ademt ook. Het neemt vocht op en geeft dat weer af als de lucht binnen droger is. Daardoor voelt de lucht binnen vaak prettig aan.

Verwarmen en koelen

Hout is licht materiaal. Daardoor warmt je appartement snel op, maar koelt ook snel weer af. Dat is handig in de winter, maar kan in de zomer voor extra warmte zorgen.

Tip voor warme dagen:

Houd overdag ramen en deuren dicht en doe de screens omlaag. Zet 's avonds, als het buiten koeler is dan binnen, de ramen open. Dan koelt je woning snel af.

Wanden, plafonds en vloeren

- ➔ Alle binnenwanden zijn afgewerkt met gipsplaten. Die mag je schilderen of behangen. Wil je iets ophangen? Gebruik dan holle wandpluggen of gipsplaatpluggen. Hang geen zware dingen aan de wand en volg altijd de instructies van de pluggen.
- ➔ Bij woningscheidende wanden heeft Tiwos ophangsystemen geplaatst. Gebruik die als je iets aan deze wanden wilt ophangen. Je mag hier niet in boren.
- ➔ Leg op de vloer altijd een geluiddempende ondervloer van minimaal 10 dB.
- ➔ Je vloer moet makkelijk te verwijderen zijn zonder schade. Tegelvloeren, gietvloeren en korrelvloeren zijn daarom niet toegestaan.

Verlichting

In de woonkamer zit één lichtpunt in het plafond en twee op de wand. In de slaapkamer zit een lichtpunt op de wand. Voor de rest gebruik je losse lampen of staande lampen.

Wat mag niet?

In je woning gelden een paar duidelijke regels:

Je mag niet boren of schroeven in:

- ➔ de houten plafonds
- ➔ de houten kolommen
- ➔ de buitenmuren (zowel van steen als hout)
- ➔ de woningscheidende wanden

Uitzondering: je mag wél gordijnrails aan het plafond bevestigen.

Je mag de volgende onderdelen niet behandelen (dus niet schilderen, beitsen of behangen):

- ➔ de houten plafonds
- ➔ de houten kolommen

Let op bij schilderen: plak de houten delen goed af en zorg dat er geen verf of latex op komt.

Vensterbanken van marmercomposiet:

- ➔ Zet hier geen kopjes of glazen op – die geven blijvende kringen.
- ➔ Dek de vensterbanken goed af als je gaat klussen.

Wat zijn de bijzonderheden in je woning?

Meterkast

- 1 Dit is de slimme meter. Lees hier af hoeveel energie je verbruikt heb. Of check de app van je energieleverancier. Daarop vind je (meestal) nog meer informatie over je energieverbruik.
- 2 Dit is de groepenkaart. Hierop kun je zien welke ruimtes op welke groep zitten.
- 3 Dit is de groepenkast.
- 4 Dit is de waterafsluiter.
- 5 Dit zijn de aardlekschakelaars.
- 6 Stopcontact om een router aan te sluiten.
- 7 Glasvezelaansluitingen.

Controleer één keer per jaar de aardlekschakelaar en de waterafsluiter

Hiervoor moet je bij de aardlekschakelaar de testknop indrukken. Het systeem schakelt direct uit. Zet de schakelaar daarna weer aan. Controleer vervolgens de tijdsinstellingen van apparaten in huis, want die kunnen verspringen.

De waterafsluiter controleer je door de hendel een paar seconden dicht te zetten en daarna weer open te draaien. Zo voorkom je dat hij vast komt te zitten.

Wat is een handig moment om je aardlekschakelaar te checken?

Voer de test uit bij de overgang van zomer- naar wintertijd (of andersom). Dan moet je toch alle klokken nalopen.

Echt gevaarlijk

Klus nooit zelf aan deze installatie.

Rookmelder

Controleer de rookmelder regelmatig

Kijk of het **groene lampje** brandt. Brandt het niet? Controleer dan de stroom.
Kijk of het **rode lampje** ongeveer elke minuut knippert. Zo niet? Vervang dan de batterij.
Test de rookmelder door de grote ronde knop 3 seconden in te drukken. Hoor je een hard geluid?
Dan werkt de melder goed. Piept de rookmelder ongeveer elke minuut? Dan is de batterij bijna leeg en moet je deze vervangen.

Zo vervang je de batterij van de rookmelder

Zet de stroom uit > Haal de rookmelder los van de bodemplaat (gebruik eventueel een schroevendraaier) > Verwijder de batterij > Maak de rookmelder schoon met de zachte borstel van de stofzuiger > Plaats een nieuwe batterij (let op plus en min) > Controleer de rookmelder door de testknop drie seconden in te drukken > Klik de rookmelder weer terug op de bodemplaat.

Verlaat je woning meteen

Knippert het **rode lampje** van de rookmelder snel of hoor je een hard geluid uit deze melder?
Verlaat meteen je woning! Gaf de rookmelder vals alarm? Druk dan op de testknop om het geluid uit te zetten.

Berging/technische ruimte

- 1 Warmtepomp met warmwaterboiler.
- 2 Expansievat voor warmtepomp.
- 3 ClimaRad, CO₂-gestuurde afzuiging toilet en badkamer.

Warmtepomp en warm water

De warmtepomp zorgt niet alleen voor verwarming, maar ook voor warm water in de keuken en badkamer. De buitenunit van de warmtepomp staat op het dak. De boiler heeft een inhoud van ongeveer 170 liter. Scan de QR-code voor de handleiding.

Onderhoud en storingen

Tiwos laat de warmtepomp regelmatig controleren. De filters worden dan ook vervangen. Zie je een storing op het scherm van de warmtepomp? Kijk dan eerst in de handleiding. Bel Tiwos als je het probleem niet zelf kunt oplossen.

Warmtepomp bijvullen

Ga je de warmtepomp bijvullen? Leg dan eerst alles klaar: een vulslang, een emmer en een doekje. Zet de kamerthermostaat op de laagste stand. Wacht tot de warmtepomp is afgekoeld. Sluit de vulslang aan op de waterkraan bij de warmtepomp. Vul de slang eerst met water, zodat alle lucht eruit is. Sluit daarna de slang aan op de vulkraan van het verwarmingssysteem. Draai eerst de waterkraan open en daarna de vulkraan. Vul de installatie tot de drukmeter tussen de 1,5 en 2,0 bar staat. Draai de vulkraan dicht en daarna de waterkraan. Koppel de slang los. Controleer tot slot of je het systeem moet ontluften.

Let op: hou de warmtepomp vrij!

Leg geen spullen op of tegen de warmtepomp. Zo blijft hij goed bereikbaar voor onderhoud.

Droger op de wasmachine

Als je een droger hebt, plaats 'm op de wasmachine.

Geen verlengkabels of verdeelblokken

Gebruik geen verlengkabel of verdeelblok om de wasmachine en wasdroger aan te sluiten. Dit kan het elektriciteitsnet overbelasten en de groepsschakelaar uitschakelen. Er is daarom één groep voor de wasmachine en wasdroger.

Ventilatie, verwarmen en koelen in je appartement

- 1 ClimaRad Ventura.
- 2 Stopcontacten.
- 3 Bedieningspaneel.
- 4 Thermostaat

Je woning heeft een verwarmings- en ventilatiesysteem dat samenwerkt. De warmtepomp en het ClimaRad-systeem horen bij elkaar. Het ene werkt niet zonder het andere. In de woonkamer hangt het ClimaRad Ventura-systeem. In de slaapkamer hangt een kleiner model. Dat werkt net iets anders. Dat verschil lees je verderop.

Ventilatie van je woonkamer met het ClimaRad Ventura V1C systeem

Het ClimaRad Ventura-systeem zorgt voor de ventilatie in je woning. Het haalt frisse lucht van buiten naar binnen. Voordat deze lucht binnenkomt, warmt een warmtewisselaar de lucht iets op. Het systeem meet het CO²-gehalte en de luchtvochtigheid in huis. Het systeem regelt de ventilatie automatisch. Je kunt de ventilatie ook handmatig aanpassen via het bedieningspaneel. Hier lees je hoe je de ventilatie harder, zachter of op 'boost' zet. Ga naar tiwos.nl/ClimaRad-Ventura-V1C of scan de QR-code voor de bedieningsinstructie.

Verwarmen van je woonkamer met het ClimaRad Ventura V1C systeem

Je regelt de temperatuur met de thermostaat. De thermostaat geeft een signaal aan het ClimaRad-systeem. Daardoor laat het systeem meer warmte van de warmtepomp door. Het ClimaRad-systeem neemt deze warmte op, geeft de warmte af aan de lucht en blaast de verwarmde lucht de woning in. Je kunt zelf bepalen hoe hard de lucht wordt ingeblazen via de knoppen op het ClimaRad-systeem.

Zodra de gewenste temperatuur is bereikt, stopt de toevoer van warmte. Het systeem schakelt dan terug naar normale ventilatie met verse lucht. Die lucht voelt koeler aan. Dit is belangrijk voor een gezond binnenklimaat.

Koelen van je woonkamer met het ClimaRad Ventura V1C systeem

In de zomer kun je je woning ook koelen met het ClimaRad Ventura-systeem. Je regelt de temperatuur met de thermostaat. Vraagt de thermostaat om koelte? Dan geeft deze een signaal aan het ClimaRad Ventura-systeem. Het systeem laat dan meer koelte van de warmtepomp door en blaast koelere lucht de kamer in.

Balansrijk om te weten:

- ➔ Koelen gaat geleidelijk.
- ➔ Het systeem houdt je woning comfortabel, maar werkt niet zoals een airco. Sterk en snel koelen kan dus niet.
- ➔ Tijdens het koelen blijft de ventilatie actief. Zo blijft de lucht in huis gezond en fris.

Voor het beste resultaat houd je de temperatuur zo constant mogelijk en voorkom je grote temperatuurwisselingen.

Opwarmtijd van de woning

Het systeem warmt de woning rustig op. Bij koud weer warmt de woning sneller op. Bij minder koud weer duurt het langer voordat de temperatuur stijgt.

- ➔ Licht op het display **SPEED** op? Dan verhoog of verlaag je met de + en - knoppen de blaassnelheid.
- ➔ Licht **TEMP** op? Dan stel je met de + en - knoppen de temperatuur van de ingeblazen lucht iets hoger of lager in.

Ons advies: laat het systeem zoveel mogelijk op automatisch staan en houd de temperatuur in huis zo constant mogelijk.

Geen airco's

Je mag geen airco met een vaste slang of buitenunit plaatsen. De buitengevel is luchtdicht gebouwd om energie te besparen.

Laat het toestel vrij

Hang geen gordijnen of andere spullen voor de ClimaRad-unit. Zo kan het toestel de lucht goed in de ruimte blazen.

Keuken

- 1 Granieten keukenblad.
- 2 Inductiekookplaat (2 fasen).
- 3 Recirculatie-afzuigkap.
- 4 In dit kastje zitten de aansluitingen voor een vaatwasser.

In de keuken staat een circulair keukenblok van het merk Chainable. Het blok heeft een blad van graniet, een inductiekookplaat (2 fasen) en een afzuigkap met recirculatie.

Let op: voor de inductiekookplaat heb je pannen nodig die geschikt zijn voor inductie. Controleer dit goed voordat je gaat koken.

Houd je keuken op orde

- ➔ Maak de ventilatieventielen regelmatig (elke 6 maanden) schoon voor een gezonde lucht in de woning. Schoonmaaktips vind je op pagina 18.
- ➔ Onderhoud de sifon goed en maak het regelmatig schoon.
- ➔ Spoel geen etensresten, olie, vet of jus door het doucheputje, het toilet, de gootsteen in de keuken of de wastafel.
- ➔ Gebruik alleen milde, neutrale en oplosbare schoonmaakmiddelen en gebruik geen schuurspons of staalsponzen, deze kunnen krassen achterlaten. Scan de QR-code voor de folder van Chainable voor het onderhoud van de keuken.

Toch een verstopping?

Bel dan het speciale nummer voor rioolproblemen: (013) 549 08 11. Als je de verstopping zelf hebt veroorzaakt, betaal je de kosten zelf.

Hoe plaats je een vaatwasser?

Verwijder het 2^e kastje van rechts en plaats daarvoor de vaatwasser terug. Bewaar het kastje goed. Het stopcontact om de vaatwasser op aan te sluiten zit achter het middelste kastje.

Sluit je de vaatwasser voor de eerste keer aan? Verwijder dan het blauwe dopje uit de afvoer. Bewaar ook dit dopje goed. Ga je verhuizen? Zet het dopje dan weer terug.

Alleen een recirculatiekap is toegestaan

Dat komt vanwege het ventilatiesysteem dat toegepast moest worden.

Sluit afzuigkappen nooit aan op de ventielen van het ventilatiesysteem en maak nooit openingen in de buitenmuur. Daarmee verniel je het gebouw en de installaties in je woning.

Badkamer & toilet

- 1 Waterbesparende & energiezuinige douchekop.
- 2 Doucheputje.
- 3 Sifon.
- 4 Radiator.

In de badkamer hangt een elektrische radiator. Je bedient deze zelf met de hand.

Ventilatie

De badkamer en het toilet ventileren via de ClimaRad Minibox. Deze zit in de technische ruimte. De box voert vervuilde lucht af.

De ventilatie werkt automatisch. De box meet de luchtvochtigheid en de hoeveelheid CO² in de lucht. Wordt het vochtiger in de ruimte, bijvoorbeeld tijdens het douchen? Dan gaat de ventilatie automatisch harder werken.

Houd je badkamer & toilet op orde

- ➔ Maak de ventilatieventielen regelmatig (elke 6 maanden) schoon voor een gezonde lucht in de woning. Schoonmaaktips vind je op pagina 14.
- ➔ Onderhoud doucheputje en de sifons goed en maak het regelmatig schoon. Het doucheputje heeft een waterslot dat stank voorkomt en vuil opvangt.
- ➔ Spoel geen etensresten, olie, vet of jus door het doucheputje, het toilet, de gootsteen in de keuken of de wastafel.

Toch een verstopping?

Bel dan het speciale nummer voor rioolproblemen: (013) 549 08 11. Als je de verstopping zelf hebt veroorzaakt, betaal je de kosten zelf.

Houd het waterslot in het toilet op peil

Soms verdwijnt het waterslot in het toilet. Dan staat het water heel laag. Dat kan gebeuren door verdamping, bij weinig gebruik, weinig regen of door wegzuiging bij overbelasting van het riool. Dit kan rioolstank veroorzaken. Je kunt het waterslot herstellen door het weer met water te vullen. De stank zal dan verdwijnen.

Wijzig de instellingen van de ventilatieventielen niet

Haal de ventielen nooit uit het plafond en draai er niet aan. Dan blijft de installatie goed werken.

Slaapkamer

- 1 ClimaRad S-Fan+ unit.
- 2 Stopcontact.
- 3 Bedieningspaneel.

ClimaRad S-Fan+ systeem in de slaapkamer (ventilatie, verwarmen en koelen)

Het ClimaRad-systeem in de slaapkamer is niet gekoppeld aan de warmtepomp. Daarom zit hier een handmatige knop op om te verwarmen. Druk je op deze knop, dan verwarmt het systeem vier uur lang. Daarna schakelt het systeem terug naar de automatische ventilatiestand.

Let op: in deze stand gaat de lucht niet door een warmtewisselaar. De lucht heeft dan dezelfde temperatuur als buiten.

Zet de ClimaRad altijd op de automatische stand. Alleen dan ventileert het systeem goed. Het systeem meet zelf het CO²-gehalte in de lucht en past de ventilatie hierop aan. Zo krijg je steeds frisse en gezonde lucht in de slaapkamer.

Laat het toestel vrij

Hang geen gordijnen of andere spullen voor de ClimaRad-unit. Zo kan het toestel de lucht goed in de ruimte blazen.

Wil je meer weten over het ClimaRad S-Fan+ systeem?

Scan de QR-code of ga naar tiwos.nl/ClimaRad-S-Fan voor de instructie.

Videfoon

Belangrijkste twee knoppen op de videfoon

- ➔ Knop rechtsonder: start een gesprek
- ➔ Knop midden onder met sleutel: open de toegangsdeur beneden

Zie verder de handleiding van de videfoon om erachter te komen welke instellingen er nog meer zijn of bekijk het instructiefilmpje op www.tiwos.nl/woonwijzers.

Tuin

De semi-openbare en gezamenlijke binnentuin is voor alle bewoners. In de tuin staat een berging zonder elektra, maar wel met verlichting.

Let op: in de tuin liggen de riolering en extra leidingen op ongeveer 45 cm diepte. Graaf dus niet te diep, anders beschadig je ze.

Overige zaken

Hoofdentree

- ➔ Naar binnen? Houd je algemene toegangssleutel tegen de lezer bij de deur.
- ➔ Naar buiten? Druk op de schakelaar naast de deur (elleboogschakelaar).

Berging

Je eigen berging open je met je huissleutel. In de berging zit verlichting.

Lift

De lift is geschikt voor 13 personen of maximaal 1000 kilo. Je mag er geen fietsen of andere voertuigen in meenemen.

Noodtrap

De noodtrap is aan de linkerzijde van het gebouw.

Parkeerplaatsen

Bij de appartementenhoren geen parkeerplaatsen. De gemeente geeft ook geen parkeervergunning aan bewoners van Noordhoekring 86 tm 89-17 Dit staat zo in de bouwvergunning.

Ondergrondse afvalcontainers

Aan de overzijde van het complex (Korte Schijfstraat) staan de ondergrondse afvalcontainers. Hier kun je papier, PMD, GFT en restafval in kwijt. Gebruik de afvalpas om de containers te openen.

Als het display aangeeft dat de container 'Vol' is of er is een storing, bel dan 14 013. Zet je afval nooit naast de container, anders riskeer je een boete. Meer info vind je op: www.tilburg.nl/inwoners/afval/containers. Voor meer informatie over het sorteren van afval kun je ook terecht op www.mijnafvalwijzer.nl. Let goed op dat je de juiste zak gebruikt voor elk soort afval. Gebruik bijvoorbeeld alleen biozakken voor GFTE-afval.

Milieupas

De milieupas kun je gebruiken om grof afval naar de Milieustraat te brengen. Dat kan alleen op afspraak en op vertoon van je milieupas. Maak een afspraak via de website van de gemeente Tilburg: www.tilburg.nl/inwoners/afval/milieustraat. Je mag maximaal 12 keer per kalenderjaar naar de milieustraat.

De milieupas én afvalpas zijn voor jouw woning. Er wordt maximaal 1 afvalpas en 1 milieupas per adres verstrekt. Verhuis je? Dan moet je beide passen in de woning achterlaten. Heb je de passen niet meer, dan moet je de kosten voor nieuwe passen zelf betalen. Bewaar ze dus goed!

Zonwering

Aan de achterkant van de meeste woningen hangen screens. Je betaalt hiervoor servicekosten. Tiwos zorgt voor het onderhoud. Is het warm? Houd dan overdag de ramen en deuren dicht en gebruik de screens. Zo houd je je woning koeler.

Roken

Je mag in de woning en in het hele gebouw niet roken. De woning is van hout, de rooklucht trekt in het hout en gaat er niet meer uit.

Wat betekent wonen in een nieuwbouwwoning

Tijdens de bouw wordt water gebruikt in verschillende materialen. Een deel verdampt al tijdens de bouw, maar een ander deel blijft achter. Dit verdampt vanzelf: in de zomer door de warmte en in de winter door de verwarming. Doordat het water uit het gebouw trekt, ontstaan er krimp-scheuren. Dit komt door droging en zetting van het gebouw. Het is niet gevaarlijk en niet te voorkomen. Tiwos herstelt deze scheuren daarom niet.

Om bouwvocht op een goede manier kwijt te raken, adviseren we het volgende:

- ➔ Verwijder condens op ruiten en vensterbanken regelmatig met een spons of doekje.
- ➔ Laat de verwarming zoveel mogelijk branden, afhankelijk van het seizoen. In het begin is het beter om niet direct te hoge temperaturen te gebruiken, om krimp-scheuren te voorkomen.
- ➔ Houd binnendeuren zoveel mogelijk half open. Dit bevordert een goede luchtcirculatie tussen de verschillende ruimtes. Zet deuren niet helemaal open tegen de muur, want dan kunnen ze door het vocht kromtrekken.
- ➔ Plaats de eerste maanden geen meubels strak tegen de muur. Dit voorkomt schimmelvorming op wanden.
- ➔ Gebruik niet te veel water bij het schoonmaken. Anders voeg je weer extra vocht toe aan het appartement.
- ➔ Trek na het douchen de tegels met een trekker droog.

Hoe houd je je energierekening zo laag mogelijk

Je appartement is goed geïsoleerd. Ook zit er een slim systeem in voor ventilatie en verwarming. Daarmee kun je veel energie besparen. Maar dan moet je de systemen en je woning wel goed gebruiken. Omdat dat even wennen is, geven we je hier tips. Zo woon je comfortabel, energiezuinig én houd je de energiekosten laag.

Kies een geschikte vloer

Je vloerverwarming werkt het best met een vloer die warmte goed doorlaat. Let daarom goed op als je een vloer kiest.

- ➔ Leg altijd een geluiddempende ondervloer die minstens 10 dB dempt.
- ➔ Kies een vloer die je makkelijk kunt weghalen zonder schade. Tegelvloeren, gietvloeren en korrelvloeren zijn niet toegestaan.

Houd de temperatuur constant

Door een constante, aangename temperatuur aan te houden, bespaar je energie. Zet de thermostaat niet uit als je naar bed gaat en weer aan als je opstaat, zoals bij een traditionele cv-ketel.

Om te voorkomen dat je woning in de zomer te veel opwarmt, kun je overdag de ramen en deuren gesloten houden wanneer het buiten warm is. Zet ook de thermostaat lager. 's Nachts, als het afkoelt, kun je de ramen openzetten om te koelen, maar zorg ervoor dat je ze weer op tijd dicht doet.

Wees zuinig met warm water

Warm water wordt duurzaam opgewekt. Dat gaat niet snel. Je hebt een boiler van 80 liter, waarmee je ongeveer 21 minuten warm kan douchen. Is het warm water op? Dan wordt het vanzelf weer opgewarmd, maar dat duurt wel even. We raden je af om een (warmwater slurpende) stortdouche of regendouche te gebruiken, omdat de installatie hiervoor niet geschikt is. Hoe meer water er uit de douchekop komt, hoe sneller de boiler leeg is.

Zet het ventilatiesysteem nooit uit en breng het niet uit balans

Het ventilatiesysteem regelt dat 'vervuilde' lucht je woning uitgaat en dat er verse lucht binnenkomt via ventielen in het plafond in de woonkamer, slaap- en/of hobbykamer(s). Dit systeem is heel precies ingeregeld en moet altijd aanstaan. Daarom:

- ➔ Dek ventielen nooit af en wijzig de instellingen niet (draai niet aan de ventielen).
- ➔ Laat de stekker altijd in het stopcontact. Alleen bij noedmeldingen (112) mag hij eruit.

Laat geen energie het raam uit gaan

Voor frisse lucht hoef je het raam niet open te zetten. Het ventilatiesysteem doet het werk. Wil je toch luchten? Laat ramen dan niet te lang open, vooral niet als het koud is.

Houd de vochthuishouding op peil

Een goede vochthuishouding is belangrijk voor je gezondheid en het behoud van de materialen in je appartement. Als je de verwarming aanzet, daalt de luchtvochtigheid. Dit verschilt per ruimte. Als de verwarming uitgaat, stijgt de luchtvochtigheid weer. Bij activiteiten zoals koken en douchen kan de luchtvochtigheid te hoog worden. Zet de mechanische ventilatie dan op stand 'hoog' (3). Wil je de luchtvochtigheid op peil houden? Dan kun je een luchtbevochtiger gebruiken.

Kies energiezuinige apparaten

Oude apparaten verbruiken veel stroom. Vooral oude koelkasten en oude wasmachines zijn energieslurpers. Kies daarom liever voor apparaten met een goed energielabel. Op het energielabel zie je hoeveel stroom een apparaat verbruikt. Apparaten hebben een label van A tot en met G. Energielabel A is het zuinigst, G het minst zuinig. Lever oude apparaten in bij het afvalstation, dan kunnen de materialen hergebruikt worden.

Gebruik apparaten slim

Draai pas een was als de trommel vol is en zet de tv uit als je niet kijkt. Haal stekkers uit het stopcontact als je een apparaat niet gebruikt. Stand-by kost ook stroom.

Ga bewust om met energie, verander je energiegedrag

- ➔ Houd je energieverbruik in de gaten door regelmatig je meterstanden op te nemen. Dit kun je makkelijk doen met een energieverbruikkaart of via de app van je energieleverancier. Voor meer informatie kun je je energiebedrijf raadplegen.
- ➔ Een graad lager stoken en je kleding daarop aanpassen kan al snel 7% aan energie besparen.
- ➔ Houd de deur tussen woonkamer en hal zoveel mogelijk gesloten, zodat je woonkamer niet onnodig afkoelt.
- ➔ Sluit 's avonds de gordijnen, want veel warmte gaat verloren via de ramen, ook bij dubbel glas.
- ➔ Maak gebruik van gratis zonnewarmte door de gordijnen open te laten als de zon schijnt.
- ➔ Zorg ervoor dat de koelkast goed gesloten is en open deze zo kort mogelijk. Zet de koelkast niet in de zon en laat warme maaltijden eerst afkoelen voor je ze erin zet. Ontdooi de vriezer regelmatig.
- ➔ Zet de verlichting uit in ruimtes waar niemand is en gebruik energiezuinige spaarlampen of ledverlichting.
- ➔ Maak de tegels in de badkamer droog met een trekker of doek na gebruik.
- ➔ Zet de mechanische ventilatie op een hogere stand als er veel mensen aanwezig zijn.
- ➔ Ga je een paar dagen weg? Zet dan de thermostaat een paar graden lager. Verder hoef je niets te doen aan de verwarming. Bij thuiskomst duurt het even voordat je woning weer warm is.

Meer tips? Kijk op www.milieucentraal.nl.

Hoe houd je je woning schoon, heel en veilig

In de onderhoudswijzer op www.tiwos.nl/ik-huur/reparatie-en-onderhoud/onderhoud lees je precies welk onderhoud jij zelf doet en wat Tiwos doet. Bij de foto's in dit boekje staat hierover al de nodige informatie. Hieronder staat wat verder nog nodig is om je woning schoon heel en veilig te houden. En wat wel en niet mag als het gaat om klussen:

Schoonmaken

- ➔ Algemeen: gebruik geen agressieve of schurende schoonmaakmiddelen maar maak schoon met water en groene zeep. Gebruik geen thinner, aceton of benzine.
- ➔ Ventielen/ventilatie: maak ze schoon met een sopje en/of vochtig doekje. Zet geen spullen op of rond de ventilatie-unit. Voeg eventueel een klein beetje schoonmaakmiddel toe. Zit er vuil op het plafond rondom de ventielen? Gebruik dan een zachte borstel om dit weg te halen. Zo voorkom je vlekken van een vochtige doek.
- ➔ Rvs-spoelbak: reinig met verdund bleekmiddel.
- ➔ Spuitpleisterwerk: verwijder vlekken met een harde borstel of zachte gum. Gebruik geen water of schuurspons.
- ➔ Zeefjes in kranen (perlator): draai het zeefje los, maak het schoon en plaats het weer terug.

Heel houden

- ➔ Zet geen hete pannen op het granieten aanrechtblad en snijd niet direct op het oppervlak. Gebruik onderzetters en snijplanken.
- ➔ Zet je koffiezetapparaat of waterkoker niet direct onder de keukenkastjes. Zo voorkom je schade door stoom. Laat ook je oven of vaatwasser niet afkoelen met de deur open.
- ➔ Plak geen folie op je ramen. Folie op het glas kan zorgen voor scheuren. Dat noemen we thermische breuken. Schade door folie valt niet onder de verzekering.
- ➔ Bewaar geen zoutzuur of chloor in het gootsteenkastje, omdat de dampen het RVS van de spoelbak kunnen beschadigen.

Veilig houden

- ➔ Ben je een paar weken weggeweest? Laat dan de kranen en de douche een paar minuten lopen voordat je ze gebruikt. Zo voorkom je legionella.
- ➔ Bij een nieuwe elektrische kookplaat of een nieuw fornuis wordt de perilex-stekker meestal nog niet meegeleverd. Laat deze altijd aansluiten door de leverancier of controleren door een electricien. Een verkeerde aansluiting kan ernstige schade aan je apparaat veroorzaken. Tiwos is niet verantwoordelijk voor verkeerd aangesloten apparatuur!
- ➔ Gebruik een kookplaat met een 30-minuten-stop. Deze schakelt automatisch uit als je vergeet hem uit te zetten.
- ➔ Schilder de rookmelder niet en plak 'm niet af. Ben je de eerste bewoner van deze woning? Verwijder de stofkap pas als je klaar bent met klussen.
- ➔ Verwijder de brandveiligheidsstickers in de technische ruimte niet.

Klussen

Wil je iets veranderen aan je woning? Vraag dan altijd eerst schriftelijk toestemming aan Tiwos. Doe je dat niet, dan moet je alles zelf herstellen. De herstellkosten zijn dan voor jou.

Buitenkant van de woning

Je woning is goed geïsoleerd en helemaal luchtdicht. Dat is belangrijk voor de energieprestatie van het gebouw. Daarom krijg je nooit toestemming voor aanpassingen aan de buitenkant die de isolatie of luchtdichtheid veranderen. Denk bijvoorbeeld aan een gat voor een afzuigkap of airco.

Boren en spijkeren in wanden, vloeren en plafonds

In de wanden, vloeren en plafonds zitten leidingen voor stroom en andere installaties. Boren doe je altijd op eigen risico. Raak je een leiding, dan betaal je zelf de kosten.

Gebruik liever plakhaken dan boren of schroeven. Toch boren? Let dan goed op!

- ➔ Controleer eerst of er leidingen lopen. Bij bouwmarkten kun je hiervoor meetapparaten kopen of huren.
- ➔ Moet je boren in een betegelde wand? Boor dan zoveel mogelijk in de voegen, niet in de tegels. Voegen zijn makkelijker te repareren. Boor het gaatje 1 cm dieper is dan de lengte van de plug. Zo voorkom je dat de tegel barst als je de schroef erin draait. Plak een stukje tape op de plek waar je gaat boren. Dan springt de glazuurlaag minder snel. Boor liever in de voegen dan in de tegels. Een voeg is makkelijker en netter te repareren.
- ➔ Wil je toch in een tegel boren? Plak eerst schilderstape op de tegel. Teken daarna het boorgat af en boor rustig. Boor 1 cm dieper dan de plug lang is. Zo voorkom je dat de tegel scheurt.

Veelgestelde vragen

Mag ik iets wijzigen aan mijn appartement?

Je mag niks aan je appartement veranderen zonder toestemming van Tiwos. De regels over het aanbrengen van wijzigingen in je appartement vind je in je huurcontract. Lees er meer over op www.tiwos.nl/ik-huur/reparatie-en-onderhoud/zelf-aangebrachte-voorzieningen.

Ik ben buitengesloten, wat nu?

Sta je zonder sleutel voor een gesloten deur? Tiwos heeft geen sleutels van je appartement en kan je niet helpen. Je kunt een reservesleutel aan iemand geven die je vertrouwt, zodat je altijd binnen kunt.

Sleutels verloren, hoe los ik dit op?

Tiwos heeft geen reservesleutel van je appartement. Als je nieuwe cilinders of sleutels nodig hebt, kun je deze laten vervangen, maar de kosten zijn voor jouw rekening. Sleutels of tags voor de deuren van algemene ruimten kun je niet zelf bijbestellen, maar je kunt ze tegen betaling bij Tiwos aanvragen.

Wat doe ik bij schade en calamiteiten?

Op www.tiwos.nl/ik-huur/reparatie-en-onderhoud/storingen vind je de nummers die je kunt bellen bij glasschade, lekkage, schade aan deuren of kozijnen. Zorg ervoor dat je altijd noodmaatregelen neemt om schade te beperken, anders kun je verantwoordelijk worden gehouden voor de kosten.

- ➔ Bij een gesprongen waterleiding: draai eerst de hoofdkraan dicht!
- ➔ Bij een elektrastoring: controleer of de installatie en apparaten goed werken en vraag bij de burens of zij ook geen stroom hebben. Is de schade jouw schuld? Dan betaal je zelf de kosten.

Mijn aardlekschakelaar is uitgevallen, wat nu?

Volg deze stappen:

- ➔ Haal de stekker uit de apparaten die je gebruikt.
- ➔ Zet alle groepsschakelaars uit.
- ➔ Zet de aardlekschakelaar aan.
- ➔ Zet de groepsschakelaars één voor één weer aan. Als een groep de aardlekschakelaar weer uitschakelt, laat deze dan uitgeschakeld.
- ➔ Zet de aardlekschakelaar weer aan en zet de andere groepsschakelaars aan.
- ➔ Zoek de oorzaak van de storing door de apparaten één voor één in te schakelen. Als je de oorzaak niet kunt vinden, laat dan een installateur het probleem opsporen.

Mijn appartement wordt niet warm, wat nu?

Als de verwarming niet werkt, kun je het algemene telefoonnummer van Tiwos bellen: (013) 549 08 90.

Ik ruik een rioollucht, wat nu?

Controleer of er lekkage is in de huisriolering en of de watersloten van de sifons nog gevuld zijn met water. Vaak is dit de oorzaak van een rioollucht.

Wat doe ik bij gebreken die ik na de sleuteloverdracht ontdek?

Bij de eerste oplevering heeft Tiwos je appartement gecontroleerd en eventuele gebreken zijn door de aannemer opgelost. Na de sleuteloverdracht ontvang je een formulier om eventuele gebreken door te geven. Stuur dit formulier binnen twee weken ondertekend naar Tiwos. Als je geen gebreken hebt gevonden, stuur dan het formulier ook terug, zodat we weten dat alles in orde is.

Waarom is er geen zonwering?

Niet ieder appartement heeft zonwering. Dat is ook niet nodig. Het gebouw is zo ontworpen dat je woning koel blijft. Er staan hoge bomen rond het gebouw die zorgen voor schaduw. Je mag geen zonwering, rolluiken en/of uitvalscheren plaatsen.

Staat je vraag er niet bij? Ga dan naar www.tiwos.nl/ik-huur/ik-heb-een-vraag/veelgestelde-vragen of scan de QR-code.

Wanneer moet je contact opnemen met Tiwos

Wanneer je aanpassingen wil aan de elektra

Wil je de elektrische installatie aanpassen of uitbreiden? Dat mag alleen met schriftelijke toestemming van Tiwos en moet worden uitgevoerd door een erkend installateur.

Bij foutmeldingen of storingen aan de installaties

- ➔ Bel Tiwos bij een foutmelding of storing van de installatie.
- ➔ Als er op de display van de warmwaterboiler 'Ca' (verkalking) staat. Als je dit symbool ziet, is het tijd dat Tiwos de verwarmingsflens laat ontkalken.

Bij loslatende kitvoegen

Als de kitvoeg tussen het keukenblad en de wandtegels, of tussen de tegelvloeren en tegelwanden in de badkamer of toilet niet meer goed afsluit, kan er water tussen komen, wat schade kan veroorzaken. Tiwos zal dan een nieuwe kitvoeg laten aanbrengen.

Bij klemmende deuren of ramen

Als ramen of deuren klemmen kan dit schade veroorzaken. Meld dit direct bij Tiwos, zodat dit voorkomen kan worden.

Wanneer je wil klussen aan je woning

Wil je iets veranderen aan je woning? Vraag dan altijd eerst schriftelijk toestemming aan Tiwos. Doe je dat niet, dan moet je alles zelf herstellen als je verhuist. De herstellkosten zijn dan voor jou. Ga naar www.tiwos.nl/ik-huur/reparatie-en-onderhoud/zelf-aangebrachte-voorzieningen of scan de QR-code voor meer informatie.

